

Църквата в Ефес

„Така силно растеше и преодоляваше
Господното учение“ (Деян.19:20)

Божият призив

ЗА КАКВО СТАВА ВЪПРОС

Марко 16:15

Джен се моли: Господи, искам да ти служа. Искам да разглася добрата вест на цялото човечество. Искам да бъда Твоя посланик в този грешен свят!

Брат в църквата казва: Джен, тази събота ще ходим на посещение в затвора. Искаш ли да дойдеш с нас?

Джен: Господи, искам да бъда мисионер. Изпрати ме в Африка, където мога да уча малките деца на молитва.

Отговорникът в Съботното училище: Джен, искаш ли да бъдеш учител в юношеската група тази събота? Джен: Искам да отида на места, където никой още не е чул за Исус Христос. Майката на Джен: Джен, разбрах, че имаме нови съседи, искаш ли да ги посетим? Джен: Искам да свидетелствам за Твоео величие и любов. Бащата на Джен: Джен, прости ми за грешките в миналото, ще се опитам да ти се реванширам. Джен: Искам да им кажа да се подготвят за Твоео второ идване.

Дали ние сме като Джен, която отговаря на всички тези въпроси с „ДА!“ Дали сме готови да Му служим във всичко, за което ни призове? Или пренебрегваме полето за мисионеране пред нас, защото изчакваме идеалната възможност да Му служим? Позволяваме ли Му да ни използва по прости начини, или търсим нещо специално, някаква голяма отговорност в работата за Него? Дали Му позволяваме да ни използва по начин, който Той намира за добре, на местата, където Той има нужда от нас? Приличаме ли на Павел, който се вслушваше в Божия призив и следваше Неговите напътствия? Открили ли сме нашия Ефес - мястото, където Бог ни е призвал да работим? Имаме ли смирен и приемащ дух, като ефесяните? Или сме прекалено самоуверени, за да бъдем последователи или ученици в църквата? Бог е отправил към нас една специална вест в книгата „Послание към Ефесяните“. Да повярваш и последваш Христос - всичко започва с това! Но Бог не иска да извървим този път само с Него. Бог не е изградил църквата си случайно. Тя играе много важна роля в християнския ни живот. „Църквата е избраното от Бог представителство за спасение на хората. Тя е организирана за служба, целта и е да разнася евангелието по целия свят... членовете на църквата - онези, които Той е измъкнал от тъмнината и въвел в светлината, трябва от своя страна да вземат Неговата слава.“ * Като се ангажираме в църквата Му, ние израстваме като християни. Като водим и следваме, ние научаваме повече за Него и за себе си. С очи, насочени към Исус, ние можем да Му останем верни. През тази седмица и цялото тримесечие ще изучаваме Павел, Ефес и ефесяните. Нека научим повече за Павел - великия мисионер и за Христос - най-великия мисионер за всички времена.

**Приличаме ли на Павел,
който се вслушваше в
Божия призив и следваше
Неговите напътствия?**

* Деяния на апостолите, стр.9

СЪРЦЕТО НА ПРОБЛЕМА

Деян. 19; 20:17-38

Основата (Деян.18:24-19:5)

Опитността на Павел и гързостта на Аполос (Деян.18:24-28), ни дават ясна представа за това, как се полагат корените на една църква. Чрез семената на вярата: преживяното от дванайсетте ученика и Йоан Кръстител - Павел съумя да извлече полза от цялото познание за мисията на Исус, нещо, което църквата беше имала преди него. Но на тях им липсваше нещо - присъствието на Святия Дух в служенето. Това не означава, че Святият Дух не е бил с тях, докато са пазили вярата си в Месията. Когато бяха запитани, те отвърнаха: „Даже не сме чули дали има Святи Дух!“ (Деян.19:2) Това е доказателство за движещата сила, която щеше да доведе до израстване на семената в тях - получаване на Онзи, който да им даде светлина за истина, която те вече притежаваха. След като бяха чули съвсем малко за дейността на Святия Дух (стих 5), първите членове на църквата в Ефес преживяха и първото Му изливане. Благодарение на Него, вярата им нарастна в огромни мащаби. Формулата беше: Семена на вяра (чрез Словото) + Святия Дух (чрез приемане) = начало на голямо сплотяване на вярващите.

**Коя организация по света
би могла да просъществува
без никакви конфликти?**

Поддържане (Деян. 19:6-10,
20; Еф.2:10, 11)

След като се убеди, че членовете на Ефеската църква притежават Святия Дух, който да ги подбужда

за велики дела (стих 6), Павел знаеше и на какво са способни. Съществуваха обаче и много закоравели сърца. (стих 9). Затова апостолът взе мъдрото решение да не подлага младата църква на изпитание, но да заздравя вярата им чрез изучаване, служба и дълбоки, искрени взаимоотношения. За да спре еврейските предрасъдъци по отношение на езичниците, Павел осигури възможност те да слушат заедно словото (стих 10).

Така, „силно растеше и преодоляваше Господното учение“ (стих 20). Коя организация в света би могла да просъществува без никакви конфликти? Църквата в Ефес не правеше изключение. Претенциозните ученици, които си мислеха, че имат силата да изгонват демони от обладаните, най-последно разбраха, че е необходимо нещо повече от това да се спомене едно име, за да правиш чудеса. Защото дори и демоните, чието паднало естество бе променено до неузнаваемост първоначалната им красота, знаеха на кой господар да вярват. И така, вместо спасени души, имаше срамни трагедии.

Павел знаеше, че няма да бъде дълго сред църквата. Затова той я наставляваше да се пази от „свирепите вълци“ (20:29), и други хора, които ще „отвлечат учениците след себе си“ (стих 30), които ще се стремят към власт за собствена изгода и ще забравят, че са в църквата, за да служат на Исус, а не да го заместят. Отвън пък, тлееше конфликтът със занаятчиите,

---

които изкарваха прехраната си с правене на идоли. Цялото общество бе завладяно от мистичното, магическото, свърхестественото. Те виждаха, че отговорът, реакцията на учениците, бе твърде силна - отхвърляне на традиционните мистични вярвания. Всред тях назряваше революция. Това бе конфликт на богатството срещу по-великата светлина - службата на Павел и учениците; ключовете за царството на Исус Христос срещу големите храмове и скъпоценните изображения на богинята Диана. Павел напомня на църквата, „бъдете един към друг благи, милосърдни; прощавайте си един на друг, както и Бог в Христа е простил на вас.“ (Еф.4:32), за да ги насочи към единствения път извън конфликтите, който трябва да бъде прокарван в настоящето или бъдещето - Исус и Неговата любов.

Ясни свидетелства (Деян.20:17-27, Яков 1:12)

Както би постъпил и Големия Водач - Исус Христос, Павел отдава почит на Този, който беше отговорен за растежа на Ефеската църква. В Деян.20:19, 20, ние виждаме пет принципа, които църквата никога не бива да забравя:

1. Смирение. Така, както Господарят ни пожертва живота си за нас, въпреки своето Величие, така и членовете трябва да махнат гордостта от сърцата и умовете си и да се концентрират върху службата, която стои пред тях.

2. С много сълзи. Исус не ни е обещал приятен и удобен живот, ако Го следваме. Скръбта е нещо, което вероятно ще трябва да преживеем, за да оценем наградата в края.

3. Изкушения. „Блажен онзи човек, който издържа изпитания; защото, като бъде одобрен, ще приеме за венец живота, който Господ е обещал на ония, които го любя“ (Яков 1:12)

4. Напътствия чрез пример. „Не се посвених да ви изявя всичко, което е полезно“ (Деян 20:20). Това са любящите думи, с които Павел се опитва да отдалечи църквата от завистта и превзетостта. Знаейки, че вече са подготвени да служат на Бога, ефесяните трябваше да са готови и да следват Павловите и Господните напътствия.

5. Непредубеденост. Централно място в службата на Павел в ефеската църква, заемаше принципа, че вестта на надеждата трябва да достигне едновременно до евреи и гърци. В църквата трябваше да има място за всички, които бяха готови да се покаят и приемат Святия Дух да ги води в борбата с многобройните конфликти, които ги заобикаляха.

Молитва за пример (Деян 20:35, 36; Еф. 4:5)

На прощаване, Павел каза на ефесяните: „Във всичко ви бях за пример“ (стих 35). За да представи по-добре работата, с която Исус Христос го беше натоварил, той трябваше да устои, да остане твърд във вярата си и да я споделя с другите. Това беше време, в което всичко трябваше да се прави с молитва, за прослава на Бога, Той трябваше да бъде център на всичко. Павел призовава същата тази църква към „един Господ, една вяра“ (Еф.4:5). Ефесяните имаха на своя страна силата на молитвата - молитва да бъдат будна, вярна и жертвоготовна църква.

КАК МИСЛИТЕ

Кога съществува по-голяма опасност за църквата да се раздели - в резултат на вътрешен или външен конфликт? Обяснете отговора си!

СВИДЕТЕЛСТВО

Деян. 19:20

Един пъстър град като Ефес, представляваше голямо поле за мисиониране. Може би това е причината, Павел да работи там повече от три години.¹

Павел, чието най-голямо желание бе да работи за своя Господар, „разнасяше неуморно евангелието и защитаваше интересите на една църква, все още млада във вярата. Той поемаше върху плещите си тежък товар за всяка църква.“² Бог е дал мисионско поле за работа и на нас, точно както на Павел. От нас се иска просто да имаме желание да работим на това поле.

Погледнете как Павел започна службата си. Обърнете внимание, че в началото той работи отвътре-навън. Когато пристига в Ефес, Павел започва да работи първо с 12-те члена. Тези братя бяха в неведение за една от най-големите истини в Библията: силата на Святия Дух. Но те

бяха готови да учат и да растат в мъдростта. „Братята слушаха думите на Павел с дълбок интерес, благодарност и чудна радост.“³ Апостолът им представи великата истина, която е в основата на Християнската надежда: Исус

Погледнете как Павел започна службата си.

Христос. Той повтори поръчението на Спасителя към Неговите ученици: „Даде Ми се всяка власт на небето и земята. Идете, прочее, и научете всичките народи, и кръщавайте ги в името на Отца и Сина и Святия Дух“ (Мат. 28:18, 19).

Първата любов на ефесяните към Бог е елементът, който прави разликата, важният фактор за християнското семейство от първи век. Бог ни напомня първата любов в Откровение 2:4. „Сред постоянните бури, съпротива, протести от противниците, изоставен от приятели, пламенният апостол бе почти съкрушен. Но той погледна назад към Голгота и с нови сили се впусна да разпространява знанието за Разпнатия на кръст.“⁴ Ние можем да направим същото.

КАК МИСЛИТЕ

1. Къде се намира твоят „град“ сега?
2. Какъв принцип виждаме в дейността на Павел в Ефес, който може да ни окуражи да работим за Бога, дори в сред обществена криза и опасности?
3. В личен план, как можем да започнем работата отвътре-навън?

1. Деянция на апостолите, 291 стр.

2. Пак там, 296 стр.

3. Пак там, 283 стр.

4. Пак там, 297 стр.

ЧЕРНО НА БЯЛО

Деян. 19:20

През 500г. пр.Хр., хората в Ефес построили храм на богинята на плодородието Диана. Той бил разрушен през 356г. пр.Хр., но през 334г. пр.Хр. Александър Велики съдейства за потрояването на нов храм с ненадминат блясък - той станал едно от седемте чудеса на гревния свят.¹ Храмът бил важен не само заради архитектурната си красота, но и заради статута на неговите управители. Те били считани за „банкерите на целия свят“. Според легендите, храмът на Диана бил съвременния еквивалент на Английската банка, например. Град Ефес се занимавал основно с производството и продажба на идоли.² Нищо чудно, че Димитри, „който правеше сребърни храмчета“, се ядосал много на последователите на Исус (Деян. 19:24).

„Всички, които живееха в Азия чуха словото Божие!“ (стих 10). Представете си, че четете такова заглавие в Ефеския осведомителен бюлетин от това време.

Магьосници изгарят книгите си на обществени места (стих 19). 50 000 сребърника е огромна сума. Предполага се, че „сребърник“ е гръцка монета със стойност около 1815 британски лири.³ Книгите били много ценни, заради своята рядкост.

Азийските началници, които били приятели на Павел, му дали съвет (стих 31). Те били от най-висшето общество, постоянно избрани в сред най-богатите хора. Самият факт, че те са между приятелите на Павел, показва влиянието на Словото сред най-високите кръгове на ефеското общество.⁴

**Храмът на Диана бил
съвременният еквивалент
на Английската банка.**

Градският писар усмирява бунта, поведен от Димитри и защитава Гай и Аристарх, казва, че те не са нито светотатци, нито богохулници (стихове 37, 38). В йерархията на гръцките градове в Мала Азия, градският писар бил служител с голямо влияние. Над него бил само кметът, както го наричаме днес. Тук, случайно, виждаме един забележителен похват, използван от Павел. „Той проповядваше положителни истини, а не атакуваше директно хората и техните грешки.“⁵

Около 45 години по-късно, в похвалното си писмо до Траян, Плиний му споделя, че християнството е причината за изпразването на храмовете на боговете.⁶

Реформаторът Мартин Лутър го е казал много добре: „Поставих най-отпред Божието слово и пишех - това е всичко, което направих. И докато спях... словото, което проповядвах отхвърли папството... и аз пак не бях направил нищо, гумите сами сториха всичко.“⁷ „И Словото беше Бог“ (Йоан 1:1).

Силата, от която се нуждаем

ИМА КАК

Мат. 28:19

Един човек излязъл доволен от магазина с огромна усмивка на лице и чисто нова електрическа резачка в ръце. Казали му, че с нея може да отреже до пет дъба на час. След 24 часа обаче, усмивката си била отишла. Той се върнал ядосан в магазина и се оплакал, че е невъзможно да се отрежат 5 дървета за един час с тази резачка. „Отне ми един ден, а не един час,“ крещял човекът.

Озадачен, собственикът на магазина излязал навън с резачката, гръпнал въжето и включил звяра със стоманените зъби. Оглушителния рев, който настанал, озадачил и изплашил клиента.

„Какъв е този шум?“ - попитал той в негоумение. Явно човекът изобщо не знаел откъде се пуска машината. В Библията има друга група със същия проблем. Това били учениците от Ефес, които не знаели нищо за силата

Как да се доберем до тази сила?

на Святия Дух, преди Павел да гоиде и да ги кръсти (Деян. 19:2).

В наши дни, понякога църквата се опитва да се справя с трудностите без силата на Святия Дух. А е много важно за християните да се свържат с източника, за да бъдат по-ефективни служители. Как да се доберем до тази сила?

1. ПРИЕМИ! Трябва да приемем, че сме грешници, да приемем Исус за наш личен Спасител и да Му се предадем чрез кръщение. Когато братята в Ефес презърнали изумителната истина за Христовата жертва и били кръстени, те се изпълнили Святия Дух и заработили като мисионери. „Който се отгаде напълно на Бог, ще бъде воден от Божията ръка!“¹

2. ОТРЕЧИ СЕ! „Не участвайте в безплодните дела на тъмнината, а по-добре ги изобличавайте“ (Еф. 5:11). Преди да гоиде Павел, ефесяните не се бяха отрекли напълно от своите суеверия, занимаваха се с магии. След като се кръстиха, те демонстрираха пълно обръщане, изгаряйки своите книги за магия.²

3. ЖИВЕЙ! Гледайки Христос ние се променяме според Неговия образ (2 Кор. 3:18). Да гледаш към Христос означава да изучаваш сватото Му Слово. Точно както се грижим за телата си, „ние трябва да ядем от хляба на живота и да пием от водата на спасението“³ всеки ден. Като братята от Ефес, когато сме изпълнени със Святия Дух, ние ще мисионираме и по този начин ще изпълняваме заръката на Спасителя към Неговите ученици: „Идете, прочее, научете всичките народи, и кръствайте ги в името на Отца и Сина и Святия Дух“ (Мат. 28:19).

За изопачаването и истината

МОЯТА ГЛЕДНА ТОЧКА

Деян. 20:30, 31

Апостол Павел прекарал дълго време в Ефес, докато пътувал до различни църкви в или извън Азия. За такъв дълъг период, всеки нормален човек би научил доста за мястото и хората, които живеят там. Може да възникнат нови приятелства. Павел преживял точно това в Ефес. От прощалното писмо на Павел се вижда, че той е познавал ефесяните много добре. Неговите съвети и предупреждения са били с цел да заздравят някои характерни за църквата в Ефес пукнатини.

Една от тях е, че те имали навика да „изкривяват“ истината по начин, който им бил изгоден. Никой не е изключен от молитвите на Павел, защото и евреите и езичниците правели това по свой начин. Евреите имитирали истината, докато езичниците я подменяли. Евреите съвсем леко променили истината, за да се прославят повече. Те мислели, че не е задължително да вярват в Христос, за да изгонват духове в Неговото име. Езичниците от своя страна, смятали, че могат да заглушат истината като увеличат звука, усилят лъжата. Те се обърнали главоломно, само и само да спечелят повече. Неслучайно, Павел се молил денонощно за тях със съзи в очите. Няма значение колко голямо е изопачаването, то пак е изопачаване. Ако истината има и най-малко невярно петънце, тя вече не е истина.

Днес, ние все още не сме се възползвали от предупрежденията на Павел. Всеки си изопачава истината по свой начин. Тя вече е придобила образа на ступено и събрано накуп огледало, в което всеки се оглежда. От църквата са се отцепили много течения, които отнасят със себе си принципа на подменената, променена истина. Много хора дори твърдят, че самите те са Исус Христос.

Ето защо, ние трябва да внимаваме, да не би между нас да се появи свиреп вълк и да разбие стадото, да унищожи истините, към които се придържаме. Нека останем твърди и непоколебими, докато Самата Истината дойде отново.

КАК МИСЛИТЕ?

1. С какво можем да допринесем като християни за опазването на истината, като обърнем внимание на предупрежденията на апостол Павел?

2. По какъв начин непокаяните хора по света използват името на Христос?

3. Какъв е най-добрият подход към лъжата в днешната култура и църква?

4. Ако истината ни освобождава, какво трябва да бъде отношението ни към тези, които са хванати в капана на лъжата?

ИЗСЛЕДВАНЕ

Дян. 19; 20:17-38

С ДВЕ ДУМИ

Ранните християни много добре разбирали, че да последваш Христос означава да се разделиш с живота такъв, какъвто си го живял досега, да се отделиш от своята култура или общество. И тогава не било лесно да изразяваш вярата си чрез сбор от доктрини и едновременно с това, да се стремиш да не извършиш някой грях. Трудно било да приемеш християнството сериозно и да живееш така, че да го изявиш на околните. Точно като ефесяните и ние трябва да вярваме, но и да позволим на Святия Дух да ни направлява, да ни помогне тази вяра да стане истинска в нашия живот и този на околните.

А ЗАЩО НЕ?

- Споделете опитността си с Христос с някой, който - на пръв поглед - изглежда добър човек, но е дал да се разбере, че е безразличен или дори негативно настроен към Християнската вяра.

- Помислете за случаи в живота ви, когато Святия Дух директно ви е водил. Имало ли е такива случаи? Как сте реагирали вие?

- Нарисувайте картина, в която да изобразите как Христос може да ви води в даден период - една или пет години. Какво мислите, че ще правите през това време? Как ще се чувствате?

- Изберете някой квартал, през който обикновено ви е страх да минавате. (Все пак, бъдете предпазливи и не си навличайте неприятности.) Преминете през него с тиха молитва, направете го с приятели от църквата. Преодоляхте ли страха си?

- Обяснете как някоя любима песен - духовна или не - е повлияла на вярата ви?

- Изчислете каква сума харчите за задоволяване на желанията си, а не за неща, от които наистина имате нужда?